

مجلة لنتحاور

PAG-USAPAN PO NATIN!

Filipino Magazine, Issue No. 9, Mar-Apr 2009

ملحق مجلة البشرى باللغة الفلبينية - العدد التاسع

IPINABIGAY
NG LIBRE

المركز الكويتي الفلبيني الثقافي
Kuwait Philippine Cultural Center

UPANG TAYO'Y MAGKILALANAN ... لنتعارف

24712574

IPC Cleaning Drive, Shuwaikh Seaside. Sa pangunguna ni Ust. Mojahid Gumander.

Pag-usapan po natin!

Chief Patron

Mohammad Ismail Al-Ansari

Editor

Ullessis Ahmad Yusuf Abaya

www.zukhruf.net
247 44 00 Ext: 512

Designer

Nader Bellal

PUBLISHED BY

KPCCCenter

Farwaniya, Block 1

Street 74 corner Street 72

Building 12, Floor 8

Phone (965) 24712574

Fax (965) 24712574 (102)

Hotline: 97802777

www.kpcccenter.com

Email: info@kpcccenter.com

General Supervisor

Khalid Abdullah Al-Sabea

Executive Director

Shk. Abdulhadie Gumander

Assistant Executive Director

Men Section

Ust. Abu Ubaidah Satol

Assistant Executive Director

Women Section

Usta. Halima Mantawil

Ang Pag-usapan Po Natin! Filipino Magazine ay ang monthly publication ng KPCCenter. Ang Kuwait Philippine Cultural Center ay isang kalipunan, isang kongregasyon, at isang center kung saan nagtatagpo ang mga layunin para sa kaunlaran sa pamamagitan ng pakikipag-ugnayan sa mga Filipino sa Kuwait, ano man ang kanilang relihiyon, tribo, at kasarian. Ang layunin nito ay upang makapagtatag ng isang sentrong pangkultura at pang-edukasyon upang tangkilikin ang lahat ng maiinam na kultura at mga anyo ng edukasyon. Ang KPCCenter ay bumabatay sa mga katuruan, mga kahalagahan, at mga kaugaliang pang-Islam. Ito rin ay nakikipagkasundo, at lahat ng mga gawain nito ay sa pamamaraang tuwiran at katamtamang pakikitungo, na nag-aanyaya sa lahat ng mga relihiyon at mga sektor upang sama-samang makapagtatag ng bukas na mga talakayan tungkol sa lahat ng aspeto ng pamumuhay.

Ang mga nilalaman, pananaw at mga opinyong nailathala sa magazine na ito ay di kailangang kumatawan ng KPCCenter. Ang lahat ng pagsisikap ay ginagawa upang maiwasan ang pagkakamali sa mga impormasyong nilalalaman ng mga artikulo, ngunit, walang pananagutan kahit anuman ang maaaring ipagpalagay sa magazine na ito o sa tagapaglathala nito, ang KPCCenter.

Ipadala ang mga komento at mga katanungan sa pagusapan@gmail.com

3	ANG KABABAIHAN المرأة	14	MINDANAO: TUKLASIN NATIN جزيرة مينداناو
4	KABABAIHAN NOON AT NGAYON المرأة في الحاضر والماضي	15	Relihiyon at Kultura, 9th Series: ANG HIJAB الحجاب
5	ANG KALAGAYAN NG BABAE NOON منزلة المرأة في الماضي	16	MAKI-ALAM! Buhay ng isang TNT الحياة القلبية في الكويت
6	ANG BABAING FILIPINA المرأة الفلبينية	18	ANG BADJAO القبيلة بادجاو
7	ANG MGA KABABAIHAN SA ISLAM المرأة في الإسلام	19	ISYONG PANGKALUSUGAN المسألة الصحية
8	IBA'T-IBANG KALIPUNAN: BASA A MORO لغة خاصة للمورو	20	UPANG TAYO'Y MAGTAWANAN لنضحك
12	PINOY BLOG مدونة فلبينية		

Editoryal

Minahal Naming Mambabasa,

Binabati po namin kayo sa pang-siyam na lathalain ng Pag-usapan Po Natin! Magazine. Ito po ay ang magazine na nililimbag at inilathala ng Kuwait Philippine Cultural Center na naghahangad sa pagpapatuloy na kayo ay aming makasama at magkaroon ng kaganapan ang pagkakakila-kilala at pakikiisa sa pagitan ng mga mamamayang Pilipino dito sa Estado ng Kuwait.

Mga minamahal, nasa inyong mga kamay ngayon ang ika-siyam na lathalaing taglay ang kapakipakinabang, kami ay lagi ng naghihintay na kayo ay aming makasalo sa gawaing ito at naghihintay ng inyong mga kapakipakinabang na mga komento at mga kahilingan para sa pagpapaunlad ng magazine, sapagkat ito ay mula sa inyo at para sa inyo.

Sinasamantala na rin namin ang pagkakataong ito na kayo ay maanyayahan na makiisa sa mga aktibidad ng KPCCenter sa panig ng inyong mga kapatid mula sa mga mamamayang Pilipino na mga kawani ng sentro.

Nawa ay tulungan kayo ng Allah at sa kabutihan tayo ay magkita-kita.

Sumainyo,

KHALID ABDULLAH AL-SABEA
General Director, KPCCenter

Ang kalagayan ng mga kababaihan sa lipunan ay hindi isang bagong isyu. Ang kasalukuyang kalagayan na naabut nila ay hindi nakamit dahil sa kagandahang-loob ng mga kalalakihan o dahil sa likas na progreso. Sa halip, ito ay sa pamamagitan ng isang mahabang pagpupumiglas at pagpapakasakit ng mga kababaihan lalo na kapag kailangan ng lipunan ang kanilang mga kontribusyon sa trabaho, tulad halibawa noong panahon ng dalawang pandaigdigang digmaan, at nang dumami ang mga pagbabagong pang-teknolohiko.

Bilang kapilas ng lalaki, ang babae ay mahalaga at mayroong pantay na kakayahang makibahagi sa mga pananagutan ng buhay. Taglay ng isang babae ang kadalubhasaang magtimpi at magpahiwatig gayundin ang kapangahasan sa paghahanap ng naiibang talinghaga. Kung ang tadyang ay upang protektahan ang mahahalagang bahagi ng katawan ng lalaki tulad ng kanyang puso, ang babae ay hinugot mula rito. Kaya't alam na alam ng babae ang kiliti ng isang lalaki, ang lumaya ang puso kahit nakarehas sa tadyang.

Bilang pagkilala ng Women's History Month at ang International Women's Day, ang ating kasalukuyang isyu ay para sa pagpupugay sa ating mga kababaihan. Kung ikaw ay isang babae, maaaring ito ay panahon upang kumuha ng pagkakataon para suriin ang iyong sarili kung nasaang antas ng pamumuhay ang kinatatayuan mo ngayon, at kung ano ang iyong mga karapatan bilang isang babae.

Ullessis Ahmad Yusuf Abaya, Sr.

"Bakit ang babae sa tagal ng pagsasama, Tila mas mahirap maintindihan, Parang isang problema na, Sa una kayang-kaya ngunit, Humihirap na sa tagalan."
(kanta ng Sandwich)

Ang mga babae ay nirerespeto, minamahal, inaalagaan. Hindi ito PSP na bubunutin mo lang sa bulsa pag gusto mo nang paglaruan. Hindi ito IPOD na pakikinggan mo lang pag wala ka ng libangan. At hindi ito RED HORSE na pwede mong laklakin hanggang madaling araw. Ang babae, marami mang arte sa katawan, hindi yan gadyet para kolektahin at paglaruan. (Bob Ong)

ANG MGA KABABAIHAN

Kung ihahambing sa ibang bahagi ng South-East Asia, palagiang nakakatamasa ng mas malaking antas ng kapantayang makabatas ang mga kababaihang nasa lipunan ng Pilipinas. Ang gampanin ng mga kababaihan sa Pilipinas (mga Pinay) ay ipinaliwanang ayon sa diwa ng kalinangang Pilipino, pamantayan, pananaw, at kaisipan. Nilarawan ang Pilipinas bilang isang bansa ng mga matatatag na mga kababaihan, na tuwiran at hindi tuwirang nagpapatakbo sa mag-anak, negosyo, mga tanggapan ng pamahalaan at mga hasyenda. Bagaman pangkalahatang pinakakahuluganan nila ang kanilang mga sarili sa isang tagpuan sa Asya na napapangibabawan ng mga kalalakihan sa isang lipunang dumaan sa kolonyalismo at Katolisismo, namumuhay ang mga Pilipinong kababaihan sa isang kulturang nakatuon ang pansin sa pamayanan, na ang mag-anak ang pangunahing bahagi ng lipunan. Nakikibaka ang mga kababaihang Pilipino sa isang lipunang may kayariang pangkahanayan, pagkakaiba-ibang antas, kadahilanang pang-relihiyon, at pamumuhay sa isang umuunlad na bansa ng mundo. (Wikipedia)

Kababaihan Noon at Ngayon

Ang kayariang panlipunan ng Pilipinas bago maging kolonya ay nagbibigay ng pantay na pagpapahalaga sa kahanayang maka-ina at maka-ama. Dahil sa pamamaraang ito, napagkalooban ang mga kababaihang Pilipino ng higit na kapangyarihan sa loob ng isang angkan. Mayroon silang karapatang magkaroon ng ari-arian, makilahok sa kalakalan at maaaring hiwalayan o diborsyuhin ang asawang lalaki. Maaari rin silang maging pinuno ng nasyon kung walang tagapagmanang lalaki sa katungkulan. Bago dumating ang mga Kastila, maaari ring makamit ng mga Pinay ang katayuang babaylan, mga babaeng manggagamot o mataas na babaeng pari at astrologa.

Noong kapanahunan ng pagkakolonya ng Pilipinas, inilagak ng mga Kastila ang mga Pinay sa isang pampangalawang katayuan sa lipunan, habang niluluwalhati at itinatakda ang Birheng Maria bilang huwaran ng mga Pilipinong babae. Ang pagsapit ng mga Kastila at Katolisismo ang siya ring nagtakda ng tungkulin ng mga katutubong Pinay sa simbahan, sa kumbento, at sa tahanan.

Nang dumating ang mga Amerikano, ipinakilala nito ang pamamaraan ng edukasyong pampubliko, na naging sanhi ng pagbabago sa mga gampanin ng mga kababaihan sa lipunan. Naging mga impluwensiya rin sa kaisipan ng mga Pinay ang mga demokratikong diwa ng halalan at mga partidong politikal. Sa pamamagitan ng mga sistemang kahalintulad ng sa mga paaralang Amerikano, naging mga propesyunal ang mga babaeng Pilipino.

Sa kasalukuyan, ginagampanan ng modernong Pilipina ang pagpapasiyang pangmag-anak. Sila ang nangangasiwa ng pananalapi, gumaganap bilang mga tagapangaral ng relihiyon, at maaari ring maghanda at makipagkasundo hinggil sa mga pagpapakasal ng mga anak na lalaki at babae, na may pagpupunyagi upang mapainan ang mga ugnayang dinastiko ng mag-anak Ipinapakita ng pag-angat nina Corazon Aquino, Imelda Marcos, at Gloria Macapagal-Arroyo bilang mga mamamayan ng politika na may paggalang sa mga kababaihan ang lipunang Pilipino, sa kabila ng pangigingibabaw ng mga kalalakihan, at bagaman kalimitang nilalarawan ang mga babae bilang mga tagapag-alaga ng kanilang mga asawang lalaki. (Wikipedia)

Ang Kalagayan ng Babae Noon

Ang ilan sa mga saloobin ng ibang mga bansa noon sa babae at kung papaano nila siya tinatrato:

Ang mga babae sa mga Griego noon ay naipagbibili at nabibili. Wala siyang anumang mga karapatan sa halip ang lahat ng mga karapatan ay para sa lalaki. Siya ay pinagkakaitan din noon ng mana o ng karapatang mangasiwa ng sariling ari-arian.

Ang mga Romano naman ay naniniwala noon na ang babae ay walang kaluluwa. Wala siyang anumang halaga sa kanila at wala siyang mga karapatan. Dahil doon ang mga babae ay naparurusahan sa pamamagitan ng pagbuhos ng kumukulong langis sa kanilang mga katawan at sa pamamagitan ng pagtali sa kanila sa mga poste. Hindi lamang iyon, itinatali pa nga nila ang mga inosenteng babae sa mga buntot ng mga kabayo at pinatatakbo nila ang mga ito nang ubod ng bilis hanggang sa mamatay ang mga babae.

Ganoon din ang pananaw ng mga taga-India. Karagdagan pa roon, sinusunog nila nang buhay ang babae kasama ng asawa niya kapag namatay ito.

Itinulad noon ng mga Intsik ang babae sa nakapipinsalang tubig na tumatangay sa kaligayahan at yaman. Ang lalaking Intsik noon ay may karapatang ipagbili ang kanyang maybahay at may karapatan din siyang ilibing ito nang buhay.

Ang mga Hudyo naman ay nagtuturing na ang babae ay isang sumpa dahil siya ang tumukso kay Adan at nag-udyok na kainin ang bunga ng ipinagbabawal na puno. Hindi rin siya magmamana ng kahit ano buhat sa kanyang ama kapag siya ay may mga kapatid na lalaki.

Sa mga Arabo naman bago dumating ang Islam, ang babae ay isang hamak, hindi nagmamana, hindi pinahahalagahan, at walang mga karapatan. Ang marami pa nga sa kanila ay naglilibing nang buhay sa kanilang mga anak na babae. Pagkatapos ay dumating ang Islam upang alisin ang lahat ng kawalang-katarungang ito sa babae at upang linawin na siya at ang lalaki ay pantay. Nagtataglay siya ng mga karapatan gaya ng pagtataglay ng lalaki ng mga karapatan. Mababasa sa Kor'an 49:13, "O mga tao, tunay na Kami ay lumikha sa inyo buhat sa isang lalaki at isang babae at gumawa sa inyo na mga bansa at mga lipi upang magkakilalahan kayo. Tunay na ang pinakamarangal sa inyo para kay Allah ay ang higit na nangingilag sa inyo na magkasala. Tunay na ang Allah ay Nakaaalam, Nakababatid."

Ang Babaing Pilipina

Mula sa aklat “Bulaklak ng Bayang Pilipinas” ni Abdullah Ar-Rajhi
Isinalin sa Tagalog ni Ahmad Jibreel Salas

Taglay mo ang mga katangiang sumasagisag sa iyong pinagmulang lahi – mayumi, mahinhin, at marangal. May pagmamalasakit sa mga magulang, kapatid, kapwa-tao, at sa buong bayan. Ang Babaing Pilipina. May likas na pananalig at takot sa Maykapal. May damdamin ng pagtitiis at pagmamahal. May kakaibang ugali at kaaya-ayang asal. Masunuring anak, mapaglingkod sa asawa, mabait sa magulang at mga kapatid. Ang Babaing Pilipina. May pusong lubhang mapagparaya nguni’t maramdamin at may kababaang-loob. Kahit sa gitna ng karukhaan, pilit na bumabangon at matatag na inaabot ang hamon ng buhay. Ang Babaing Pilipina. Ikaw ay mula sa bayan ng magigiting at mararangal na mamamayan. Tunay nga na ikaw ay isang Perlas ng Silangan. O, Mayuming Pilipina. Alam mo ba kung bakit may maganda kang pag-uugali at mabuting asal na katulad ng isang babaing Muslim? Sapagka’t bilang Pilipina, ikaw ay nag-uugat sa lahing Muslim, lahing may dangal at may likas na pagkilala at pagsamba sa

Poong Maykapal. Ang pinagmulan mo ay Islam – ang tunay na pamana ng ating lahi. Naaalaala mo pa ba ang iyong kasaysayan? Naaalaala mo pa ba kung paano tayo sinakop, kung paano tayo nilupig, at kung paano tayo inilayo sa ating pinag-ugatang lahi at pananampalataya?

Sa dating relihiyon ng ating mga ninuno; ang Islam, ay iyong matatagpuan ang isang bagong daigdig ng mga natatagong yaman ng karunungan at kaalaman na papatnubay sa iyo sa landas ng buhay, pagyayamanin at pauunlarin ang iyong kaisipan at mga gawain. Sa ating pinagmulang relihiyon, iyong matatamo ang liwanag na tatanglaw sa malalim na kalamnan ng iyong kaluluwa, damdamin, at puso upang iyong madama ang isang higit pang makabuluhang pagtahak sa masalimuot na agos ng buhay at sa dako pa roon ng walang hanggang buhay.

Ang maikling babasahing ito ay inihahandog sa iyo nang buong puso at may katapatan upang pukawing muli ang alab ng iyong puso mula sa naiwan at nalimutang pinagmulan ng ating lahi.

Ang paanyayang ito ay para sa iyo bilang natatanging handog. Kahit isang saglit lamang, huwag mong ipagkait sa iyong sarili ang dating duyan ng iyong pagsinta at pagmamahal. Baka sakali sa iyong paggunita ay muli kang magbalik sa dating mapayapa at malinis na pamumuhay ng dating Dakilang Bayan.

ANG MGA KABABAIHAN SA ISLAM

Si Propeta Muhammad ay nagdala ng mga batas at pag-uutos sa ikabubuti ng mga kababaihan. Ang babae ay kinikilala ng Islam bilang matapat na kaakibat at kasama sa paglalang ng tao. Ang ama at ang ina ay kapwa mahalaga sa buhay. Ang tungkulin ng kababaihan ay parehong mahalaga sa tungkulin ng kalalakihan. Sa kanilang samahan (lalaki at babae), kapwa sila patas sa lahat ng bagay; patas sila ng karapatan; patas ang ginagampanang tungkulin at kapwa sila may maraming magkatulad na katangian.

Magkapantay sila ng pansarili at pangkaraniwang tungkulin at ang pagtanggap ng biyaya sa kanilang gawain. Ipinag-uutos ng Islam na magkapantay sila ng karapatan sa paghahanap ng kaalaman. Walang binibigyan ng pagtatangi kahit kaninuman sa kanila.

May karapatan ang babae sa malayang pagpapahayag katulad ng lalaki. Ang kanyang makatarungang paniniwala ay binibigyan ng pagpapahalaga at kailanma'y hindi pawawalang-saysay dahil siya ay babae.

Ang Islam ang nagbigay ng pantay na karapatan sa lalaki at babae na makipagkasundo (sa kalakal), magnegosyo, kumita at magmay-ari ng pansarili. Ang kanyang buhay, karapatan, at dangal ay parehong karapat-dapat igalang katulad sa lalaki.

Ipinag-uutos ng Islam na ang mga kababaihan ay may karapatan sa pagmamana. Bago dumating ang Islam, ang kababaihan ay hindi lamang inalisan ng karapatan sa kanyang bahagi (sa ari-arian) kundi pati na rin ang kanyang sarili sapagkat itinuturing silang pag-aari ng lalaki. (PLPHP)

BASA A MORO

KATAYA SO KABPAGINETAO TANO

Pamekasan a ika: 5

Ni Ust. Mojahid Gumander
IPC, Kuwait City
mgipc@yahoo.com
www.mojahid.ipcblogger.com

Imanto na aya tano madsibanding na so Qur-ân ago so manga dayt-patot a kasabutan. So Qur-ân na kadtaro o Allah (SWT) a inituron Niyan ko pangahulo tano a Nabi Muhammad (S'AWS) a miyakadtitayan ko Jibreel ('AS), aya paganayan non na Sooraton Faatihah ago aya peman kapupusan non na Sooraton Naas. So Qur-ân na basa arab a

makabibida ko langon o manga kitab. Kataya so manga dayt-patot a kasabutan tano pantag ko Qur-ân:

* Bago batyan so Qur-ân na untulen muna so isti 'aadha. A'oodhu billahi minash-shaytaanir rajeem – pelindong ako ko Allah pon ko shaytan a perajamen.

* Nisisita na suti so badan. Di mapakay a kapetan so Qur-ân sa dalem a junob so taw (mindurog siran ki karuma niyan atawka midtataginep) babay-mama. Mawto bon so babay a dalem a hayd (miyauma a basa) atawka nifaas (bago mimbata).

* Labi a mapya na magibdas muna mapasad na sumangor sa Qiblah ko kutika a kabatya ron. Upama ka da abdas o taw na yatumo i magabdas ka go makakuwa sa baras.

* Batyan sa mapya a kena tanto mangagan. Upama ka di mataw so taw sa tajweed (aturan a kabatya ko Qur-ân) na miyawagib ron so kapangagi.

* Muntod sa mapya. Upama ka pedtalegkeb atawka bpagiga so taw a pembatya na yatumo i muntod.

* Isarta ron so kagirek ko Allah (SWT) ago kagurawk ko kutika a kabatya ron. Upama ka pegkala so taw sa kabpembatya niyan na yatumo i tumana matya.

* Isarta ron so kapangenal, kapamimikiran ago kasabot ko ma'na niyan ko kutika a kabatya ron. Upama ka di bpakasabot so taw sa ma'na na inisugo man so kapanuntot.

* Idsusuwara sa mapya. Upama ka di mataw so taw dsusuwara na mapya man so kapaganad.

* Isulen so kabatya amayka gkalekan sa kasimburaan a riyaa. Upama ka pembatya so taw sa bpikipamagilay-ilay ataw ka asar bo a madtaro i mapya i suwara na dtawbat ko Allah (SWT).

* Nisisita na mipuro so Qur-ân. Upama ka pembatya so taw na ipuro niyan so Qur-ân sa mas mapuro kumin ko bpaguntudan niya, upama peman ka makapasad na ibatog iyan sa puro sa di niyan batugan.

* Pamamakinegen sa mapya. Upama ka di bpamakineg so taw igira pembatyan so Qur-ân na yatumo i tiyumurog.

* Kena lagid o manga sengal a pedtawpayan. Upama ka makapasad so taw matya atawka makaayat ko kabpembatya niyan na di gkapatot ko bpamakineg i dtatawpay isa na mamalakpak.

Kagya ka mawto na pidtaro o pangahulo tano a Nabi Muhammad (S'AWS): ((saben-sabenar a so manga pamusungan na pedtangis sa mana kapedtangis a putaw. Aden a miyakaidas: O Sugo o Allah! entuna i gamot iyan? Pidtaro niyan: So kabatya ko Qur-ân, ago kagkarendem ko kapapatay)).

Itataros bo inshaa-Allah...

So Mga Nabi Ago So Mga Awliya2 O Allah

So Nabi Isma3il

Inisorat i Abdullah Mustapha

First Translator, Ministry of Justice, Kuwait

Mata2an ko madakel a inibegay reketano o Allah a mga ibarat sa Kuraan, ka antanoron pephakakowa sa nda2o ago mga tanda2 ko lalan sa doniya2 a sampay sa akirat, sa iswaon angkaya a totholan ko nabi Isma2il:

Pithataginep o nabi Ibrahim a siyogo2 sekaniyan o Allah a sombali2iniyan so wata2iyan a sakataw a so “Isma2il”.

So Isma2il na da2 a lawaniyan a pekhababaya2an o Ibrahim sa doniya2, oga2id na so taginepen o mga nabi na titho ago benar, na so ording o Allahota2ala na kaylangan a

miphenggolalan.

Na piyanothol o Ibrahim ko Isma2il angkoto a tiginepeniyan, na tig o Isma2il ko ama2iyan a “amakolay na nggolalaneneka so inisogo2 reka o Allahota2ala, ka so makapantag raken na pedako ko mishabar ago miyangongonotan ko kabaya2 o Allah”.

Piyakaonot o Ibrahim si wata2iyan a Isma2il sa liyo a inged ka iphenggolalanianon so kabaya2 o Allahota2ala, na piyangilayan sa okit o iblis i karenaniyan ko kabaya2 o Allah, na tigiyan ko Ibrahim a “Andamanaya i kashombali2angka ko pekhababaya2aneka a wata2aka, a onga o poso2oka?”, na daden babo2 dingili o Ibrahim, baden miyamorot sa mga ator na inilontariyanon.

Na miyakatelo manggola2ola o iblis, na ayabo2 a ipeshembagon o Ibrahim na phrabakeniyan a mga ator.

Mata2an a miyagedam o Ibrahim ago so wata2iyan a Ismail so kapiya ago kamis o paratiyaya ko Allahota2ala, sa daden magaga o saytan obakiran makasopeg.

Si2i sangkoto a mawatan a lopa2 a da2 a makasisima2on a manosiya2, go si2i sangkoto a oras na kiyapetan o Ibrahim so gelat ka phakatana2aniyan so kabaya2 o

Allahota2ala, na kiya2ordingan so gelat sa “taregeka pasin”, na taros a tomiyareg, na inordingan o Allah so isako mga mala2ikatiyan sa witingka so Ibrahim sa mala2 a kibas ka aniyan miraga2 a misapa2atiyan ko Isma2il.

Sa miyakaligtas so Ibrahim agoso wata2iyan sangkoto a mapasang a poriba, taros a miyabantog siran o Allahota2ala, go rinila2aniyan siran agoso mga mbawata2aniran.

Na pedeko mga apo2iyan so pekhababaya2antano a datotano a so Mohammad (saw). Sa inordingan o Allah so Ibrahim agoso Isma2il sa pakatindegeniran so mga tokod a baytola, taros a miyanagontaman siran nggalebek taman sa miyapakatidegiran so baytola, sa miyanakbir siran a mbata2a sa so2aso2atiran ko Allahota2ala.

Na oriyan o kiyaphasapasad o walay o Allahota2ala, na inordingan o Allah so pkhababaya2aniyan a nabiniyan a so Ibrahim sa tomawag sa bang, ago tawageniyan so mga oripen o Allahota2ala sa an makanayk so phakagaga kiran.

**DALINDING O MUSLIM
A
PHON KO QUR,AN AGO KHADIS
PAMEKASAN**

Inisurat i Ust. Muslimin Palami Bhiruar
Executive Secretary/Public Relation, KPCCenter

Sabensabenar a so bantogan na rkaniyan a Allah,phamantogen tano so Allah ago pangenian tano sa tabang ago phangeniyan tano sa ampon,ago phlindong tano ko Allah ko karatraton o manga ginawa tano ago so manga marata a manggalbek tano,entain i tao a tuturon o Allah na da makatadenon,entain pman i tao tadenin o Allah na da makatuturo ron.

Pedsaksiyan ko i da Kadnan a pedsimban yatabiya na so Allaho Taalah a isaninbo,da kapedyan,ago pedsaksiyanko i sabensabenar a si Mohammad na oripen o Allah ago siyugo niyan,patot rkaniyan so limo o Allah taman ko manga pamilya niyan ago so manga (shahaba) tangpeda niyan ago taman den ko entain i tao a munot ko galbekan niyan sa mapiya kaunot taman sa gay a mauri,na patot rkeran so pedtaro a kalilintad a madaket,ya san mauri :

So giyaba a kitab a makempet na tiyanesko phon ko kitabko a: So Katadem sa Allah ago So Kapangeningeni sa Allah ago so Kapamolong a Kapanawar a ephon ko Qur-an ago Khadis para magkap a phananggeten.

Sabensabenar a piyakakempet ko so dalem o giyaya a bitiyara ago tiyanisko ko sa ulaola a lumiyabit ako sa satiman taman sa duwatiman i kiyabponan a pakaasalan o giyaba a bitiyara manaso Qur-an ago so Khadis.Entain i miyog tumuntay ko manga (shahaba) tangpeda o Rasol atawka pakawladenyen so tuntay niyan na imbalingan skaniyan tumuntay ko pakaasalan niyan manaso Qur-an ago Khadis.

Pangnengko sa Allaho Taalah a mapuro a masla sabap ko manga Ingaran yan a mapiya ago so manga sipatyan a mapuro i baloy niyan so giyaba a penggalbek ko sa ikhlas a ibpanonowat rkaniyan ago pakambarapantagen niyan raki ko oyag-oyag ko taman ko oriyen o kapatay ko,ago pakambarapantagen niyan ko entain i tao a matiya ko giyaba a kitab ago so tao a pakadakelen niyan so giyaba a kitab a kadsabapan a kapayapat o giyaba kitab,sabensabenar a mahasoti skaniyan a Allah a mapuro ago ebpakagaga.So limo ago so kalilintad na patot ko nabi tano a mana si Mohammad taman ko manga pamilya niyan ago so manga (shahaba) tanggepeda niyan taman den ko entain i tao a munot sa mapiya ko endawan niyan taman sa gay a mauri.

Kadtaro o miyombal ko giyaba kitab,
Inisurat ko ulan-ulan o Safar 1409H.

Angapay nyo so sompat o giyaba a bitiyara saya ko makatundog a ulan-ulan InsaAllah

BARAPANTAG A BASA

Ni Ust. Wahibie Tamama

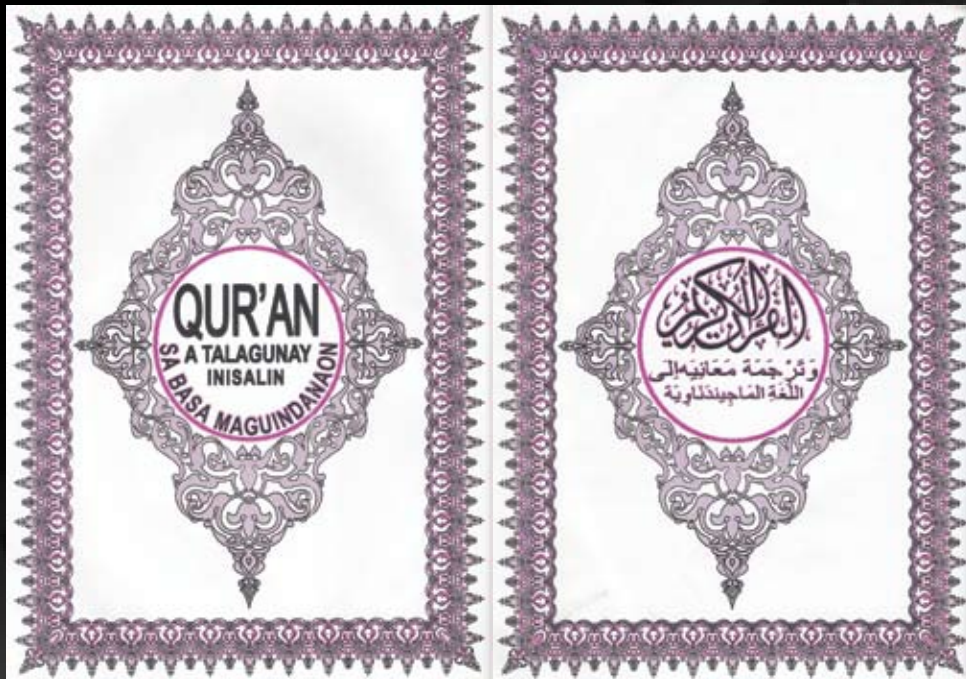
Da'iyah & Social Researcher, KPCCenter

1. So Malung I Matandi Uman-
Uman Makilag Na Isa Man'm
A Batek

2. Yatumo So Ilain Na Mak'rang
Asar Ipon Na Matilak,
Kumin Ko Matilak A Pagilain
Ko Ipon Na Mak'rang.

3. So Tao A Dimataw Tumadem
Kano Nabpunanin Na Dinin
Masampay So Kahanda No
Ginawanin.

Ang Quran at ang Kahulugan nito. Isinalin
sa wikang Maguindanaon!

Abangan sa mga Bookstores sa Kuwait at sa Pilipinas.

Pinoy Blog

Kami po ang baun family, at kailan lang nakita ko na nakakalat ang retratong ito sa kwarto... biglang naalala ko ang laruan ko nung bata pa ko, si conan the barbarian. Matagal-tagal na din ang retratong ito, di ko nga alam kung kailan kinuha ito sa camera, sabagay halata naman, kasi yung mga damit mukang galing talaga noong 90's at ang bata ko pa diyan. Ako po yung batang nakasimangot sa retrato, at meron akong ikukuwento tungkol kay conan the barbarian. Noong mga panahong kinuha ang retrato na yan paalis ang lola ko papuntang tate, nanay tawag naming lahat sa kanya kahit kaming mga apo niya. sabi ng ermats at erpats ko mula daw pagkasilang ko ako na lagi ang kasama ni nanay, ako ang kanyang paboritong apo... kung saan-saan nga nagpupunta si nanay noon at lagi talaga akong kasama kahit pa sa palengke kapag namamalengke siya.

Noong una akong nakasakay ng eroplano papuntang isabela galing maynila siya ang kasama ko. naaalala ko pa yun at sino ba naman kasi ang makakalimot nun habang ako'y takot na takot nang nasa ere na ang eroplano at sumisigaw ng "ibaba niyo ko!!!!" kasabay ang walang-humpay na pagiyak! mula pag-take off ng eroplano hanggang pag-landing ganun ang ginagawa ko. hehe...

Kapag bumibiyahe si nanay papuntang maynila kasama pa rin ako lagi, kahit pa pagkasakay ng bus eh suka na ako ng suka hanggang sa dehydrated na ko pagdating ng maynila... :)

Noong bata ako nagkaroon ako ng pilay sa kanang kamay mula sa pagkakalaglag sa kama, nilagyan ng cast ang aking kamay at simula noon binawalan na akong maglaro ng mga delikado katulad ng pag-bibisikleta kaya nga naman noong June 5, 2007 lang ako natuto magbisikleta.

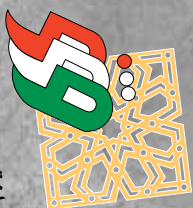
Nanay ko din gumugupit ng buhok ko dati kaya mukang bunot tuloy! at masakit ang ulo ko nun habang kinukutuhan ng pagkatagal-tagal. Mahilig siya gumawa ng kendi na gawa sa upo noon.. masarap nga yun, angtagal ko nang hindi nakatikim nun... nakaka-miss. Kaya noong aalis na siya papuntang tate? Tignan niyo na lang itsura ko sa retrato, ika nga nila parang naluging bakla ang itsura... sa totoo lang kalmado na ko niyan, pinakalma lang ako nung hinila nila ako sa mall at binilan ng CONAN the barbarian action figure para lang huminto sa pagiyak. Kasikatan nga pala noon ng patalastas ng duty-free, yung may ganitong

kanta: kaytagal mo nang nawala, babalik ka rin, babalik, at babalik ka rin... kaya di ko makalimutan yung linya ng kanta na yan kasi yan lagi ang nasa isip ko nun. Pero masaya pa rin ang buhay, kasi noong pagpunta niya doon madami siya natulungan, yung kubo namin dati naging bahay na bato na...

Ayun, lumipas ang mga taon at matagal na din siyang citizen dun at ilang beses na din siya nakabalik dito, nung huling balik niya kailan lang, noong summer... at bago siya bumalik ulit sa tate sa akin niya ibinigay yung last 20 dollar bill sa wallet niya. Siguro pambili ulit ng CONAN... :) (<http://dotep.blogspot.com>)

الأمانة العامة للأوقاف

Under the Kind Patronage of
Kuwait Awqaf Public Foundation
Islam Presentation Committee Conducts

ARABIC COURSE
FOR
NON-ARABS

Registration From 22\03\2009

FREE

LEARN ARABIC

**Authorized
Certificate
From CAMS**

Hot Line: 94066743

www.ipc-kw.com

...رحمة للعالمين

KPCC Almwila saleh

Salwa
25637900

Sharq
22418934
25335260
25335280

Pawda
22511301
66944422

Salimiyah Farwaniye
25733263 99285459
66944422 24735626

Almangat
99256165
23723002

Al-Jahra
24558830
97509063

لجنة التعريف بالإسلام
ISLAM PRESENTATION COMMITTEE
جمعية التوعية والإعلام الإسلامي

MINDANAO: Tuklasin Natin

MAIKLING KASAYSAYAN NG MINDANAO

Ni Ust.
Abu Ubaidah Salud Satol
Asst. Exec. Director
Men Section, KPCCenter

Ang Pangalang Mindanao ay hango sa malawak na kapatagan nito na naging tahanan ng tribong Maguindanaons, kung saan ito ang bumuo ng pinakamalawak na Kaharian ng Sultan sa kasaysayan.

Ang Mindanao ay naging tahanan ng mga katutubo ilang libong taon na ang nakalipas. Ayon sa kasaysayan, ang katutubong Austronesians ay nagkalat sa buong isla at sa mga karatig-bansa ng Indonesia, Malaysia, Singapore at Brunei.

Maraming mineral na kayamanan ang matatagpuan sa Mindanao, tulad ng iron, nickel, copper, silver, gold, coal at limestone.

Ang Mindanao din ay isa sa pangunahing pinagmumulan ng iba't ibang produktong agrikultura ng Pilipinas, tulad ng palay, saging, pinya, mais, kape, kopra, kokoa at abaka.

Ang iba't ibang dagat, ilog at bukal na nakapaloob sa isla ng Mindanao ay mayaman din sa iba't ibang klase ng isda, koral at kung anu-anong mga buhay at produktong pandagat.

Sa ika-labing tatlong siglo, ang Islam ay dumating sa isla at maging sa hilagang mga isla ng Luzon at sa kabisayaan. Nabuo ang sistema ng pamahalaan sa pamumuno ng Sultan, Rajas at Datus. Ang pinakamalawak na Kaharian ng Sultan ay matatagpuan sa Mindanao at Sulo.

At sa gitna ng ika-labing apat na siglo, ang mga Muslim sa Mindanao ay lalong lumakas at naging matatag, kung saan bukod sa pagkakaroon ng Islamikong sistema ng pamahalaan, ay maraming naitayong mga "masjid" (mosques) at mga "madrasas" (schools), gayundin ang sistema ng hustisya.

Ang iba pang etnikong tribo ng Muslim sa Mindanao ay ang Maranao, Samal, Yakan, Iranun, Kalagan (Davaonun), Badjao, Jamamapun, Kulibugan, Sangil, at Subanun.

Ang mga Tiruray, Manobo, B'laan, Bagobo, at Tboli ay ilan din sa mga katutubo ng Mindanao ngunit kadalasan ay makikita ang mga ito sa mga bulubunduking bahagi ng isla.

Sa ika-labing anim at ika-labing pitong siglo ay dumating ang mga dayuhang mananakop, tulad ng mga Kastila.

Ngunit sa kabila ng mahinang uri ng kanilang sandata, nagkaisa ang iba't-ibang grupo ng mga Muslim na ipagtanggol ang kanilang pananampalataya, inang bayan at karangalan, laban sa mga "conquestadores" o mananakop. Sumiklab ang mahabang labanan at tumagal ito ng mahigit tatlong daang-taon.

Hindi sumuko ang mga Moros sa mga mananakop na ito hanggang sa umalis ang Kastila sa ika-labing siyam na siglo. Bukod sa mga Kastila, maraming mananakop ang dumating sa Mindanao, tulad ng mga Hapon at mga Amerikano. Nakipaglaban din ang mga Moros nang dumating ang mga Amerikano sa unang bahagi ng ika-dalawampung siglo.

Ang Hijab

Ang literal na kahulugan nito ay tabing, ngunit ayon sa pakahulugan nito sa batas ng Islam, ang Hijab ay ang pagsusuot ng kasuutang bumabalot sa buong katawan ng isang babae kapag nasa harap ng mga hindi niya Mahram (Mahram ang tawag sa kanyang asawang lalaki, tatay, kapatid na lalaki, tiyuhin, lolo, anak na lalaki.) Hinahangad ng Islam na pangalagaan ang pamilya sa pagkalansag at pagguho. Pinaligiran nito ang pamilya ng matatag na pader ng mga kagandahang asal at moralidad upang manatiling ang mga kaluluwa ay malusog at ang lipunan ay malinis: hindi inaantig dito ang mga kalaswaan at hindi pinupukaw dito ang mga hilig ng laman. Naglagay na ito ng mga hadlang upang pigilin ang mga pampaantig na nag-aanyaya sa tukso. Kaya ipinag-utos nito sa panig ng lalaki at babae na ibaba ang tingin.

Isinabatas ng Allah ang Hijab para sa babae bilang pagpaparangal sa kanya, upang pangangalagahan ang kanyang karangalan laban sa kadustaan at kahihiyan, upang ilayo siya sa panliligalig ng mga buktot at mga halang ang kaluluwa, upang ipagsanggalang siya laban sa mga taong hindi kumikilala sa halaga at kabuluhan ng kagandahang asal, upang ipinid ang pinto ng tukso na idinudulot ng nakalalasong asal, upang bakuran ang kanyang dignidad at ang kanyang puri ng muog ng paggalang at pagpapahalaga.

Mababasa sa Kor'an 33:53: "... At kapag tatanungin ninyo sila hinggil sa isang bagay ay

tanungin ninyo sila sa likod ng Hijab. Iyan ang higit na dalisay para sa inyong mga puso at sa kanilang mga puso..."

Mababasa sa Kor'an 33:59: "O Propeta, sabihin mo sa iyong mga maybahay at sa iyong mga anak na babae at sa mga kababaihan ng mga Mananampalataya na ilaylay nila ang kanilang mga balabal sa mga katawan nila. Iyan ang lalong angkop nang sa gayon ay makilala sila upang hindi sila pinsalain. At ang Allah ay laging Mapagpatawad, Maawain."

Ang mga patunay ay lubhang marami subalit sa kabila ng pagkakaiba ng pananaw sa usapin ng Hijab, lahat naman ng mga Iskolar ng Islam ay nagkasundo na ipinahihintulot na ipakita ng babae ang kanyang mukha kung talagang kinakailangan, gaya ng sandali ng karamdaman sa harap ng doktor. Ang lahat ay naniniwala ring hindi ipinahihintulot na ipakita ang mukha kapag ang tukso ay pinangangambahang mangyari. Napagtibay rin pati na sa mga nagpapahintulot na ilantad ang mukha na kailangang takpan ng babae ang mukha niya kapag pinangambahan na magkaroon ng tukso sa paglalantad ng mukha. At kay tindi ng pangamba sa tukso sa panahong ito na labis-labis na at laganap na ang katiwalian; dumami na ang mga suwail sa Allah, pinuno na nila ang mga lansangan at ang mga pook, at ang mga mabubuting tao at ang mga nangingilag magkasala ay naging sila naman ang kakaunti.

ANG KULAY NG BUHAY TNT!?

Delikado tayo, may pulis!” “Naku tseking!” “Kelan kaya amnesty?” “Ingat! sa tuwing may Sho’un!” “Ang hirap maghanap ng trabaho, pag wala kang papeles!” “Grabe! Magulo ang isip ko, expired ang visa ko!” Ito ang ilan sa mga sinasambit ng mga kababayang OFW na mga TNT.

TNT! di ito usaping dinamita o pampasabog ah, o di kaya naman padalahan ng cargo sa Inglatera sa Europa.

TNT! – Tago-ng-tago! Terminong gamit noon pa man ng mga kababayang-OFW saanman sa mundo nanunuluyan o namamasukan, sila ay yaong mga nawalan na ng visa sa bansa na kung saan sila nanduon. Ika ‘nga, wala ng recidency, expired na ang iqamah. Sa iba naman, wala nang pang-renew, walang mapasukan na trabaho o kaya naman di na-i transfer na visa sa ibang employer o kafil.

Ayon sa naitala ng POEA sa Pilipinas, ang census sa taong 2007, ay tinatayang umaabot sa 3 libo araw-araw na OFW ang umaalis sa ating bansa at umaabot sa 1.3 million sa buong taon. Ito ang mga bilang na may mga papeles paalis sa atin, ngunit di natin batid kung ano ang kabanata ng kani-kanilang kapalaran sa bansang matutunguhan nila. Mapa- Amerika, Europe, Japan, Taiwan, Korea, Australia, Canada o Middle East, saan man dako sa mundo, tinatayang may mga kababayang-OFW. Maging dito sa Kuwait 25,000 OFW ang naitala at patuloy ang pagtaas ng bilang nito taun-taon, kaya di alintana na may ilang bilang din ng mga kababayan na di pinapalad working visa pero na-expired o natapos na, o kaya naman ay tourist visa noon na inabutan ng palugit ang recidency.

Ito ang ating kwento ngayon sa seryeng MAKI-Alam!

May ilang katanungan at puna, na kung bakit walang tunay na pangalan sa mga kwentong kabayan na ating naibahagi sa mga nakaraang serye at maging picture ng ilang mga nakapanayam. Ito ay sa kadahilanan na di natin ini-re-revealed o binubunyang ang mga ito dahil alam natin ito na lamang ang magandang paraan para di makapinsala o maka-apekto ang kanilang pagkatao o ang maselang mga sitwasyon ng buhay, bagkus ang layunin pa nito ay atin ibahagi sa iba na mag-iwan ng inspirasyon at maging aral sa karamihan, ika nga.

Una sa napili natin ay si Mr. A, ang kanyang karanasan ay di pinalad na makakuha ng plane ticket noong amnesty ng nakaraang taon para maka-exit sa Kuwait, ito’y kailangan at isa sa mga importanteng requirements ng Immigration para ma-proseso ang pag uwi at dahil naabutan ng grace period o last day ng amnesty, dahil walang makukunan ng pera. Nagpasyang wag nalang umuwi bagkus manatili ulit dito at magbakasakaling maka-pagtrabaho o part time man lang, kung mayroon pagkakataon. Di alintana sa kanya ang kabi-kabilang mga checking sa daan, sa mga buses, mga establishment at sho’un. Na surprise pa ito madalas na mangyari. Katwiran pa n’ya okay lang na ma-tseking o mahuli para makauwi na rin sa bansang minsan kanyang na missed na mauwian.

Pangalawa sa TNT na ating nakapiling ay isang di pinalad noon, ngunit sinuwerte ngayon, sambit pa ng mga kasambahay niya. Siya ay tinatayang 3 taon

walang visa noon sa Kuwait, sya porsigidong nag-ipon ng pera kahit kaunti na nakukuha sa part time job nya noon, at ng dumating ang hinihintay na amnesty siya ay nag-atubiling kunin ang chance at dahil walang ikakaso sa mga uuwi at pwedeng makabalik. Siya ay tuwang-tuwa sa pagkakataong iyon. Ngayon, ay namamasukan na siya sa isang magandang company na may maganda ring pasahod. Kanyang payo sa may tulad din nyang sumusuong sa pagsubok 'ngayon, sa pagiging-TNT. Huwag mawalan ng pag-asa, maging masinop at pagsikapang makapag-ipon kahit kaunti, at nang may panggastos na pera na importanteng pangsalba sa mga pangangailangan pang-araw-araw at kung may pagkakataon na mai-ayos ang sarili sa pag-uwi sa atin o anumang paraan para maging legal ulit ang status ng visa dito. Ay gawin ito, pag-planuhan ng maayos at higit sa lahat maging malapit sa Maykapal sa lahat ng oras.

Pangatlo sa napili nating kwento ay galing ng isang katulong na noon ay tumakas sa amo, sa dahilan na di maayos na pasahod, laging delayed at kadalasan pa ay pagod na pagod siya sa mga gawain maghapon sa loob ng bahay, dis oras na ng gabi ang tulog at kailangan maaga pa ang gising. Sabi pa nya nasanay na sya sa mga gawaing bahay, "pero bakit atraso pa ang bigay ng sahod?" Ito ang naging dahilan ng kanyang sinapit ngayon

na isa na ring tatawagin nating TNT! Nang makatakas, nagpasya na lamang maging yaya ng baby (baby setter) part timer sya noon, at dahil sa kailangan pang umupa din ng kwarto at kailangan ng pang-araw-araw na budget sa pagkain, nagpasya na lang na mag-full time sa isang bahay, planuhing mag-ipon ng pang-ticket, makapagtabi kahit kaunti at manuluyan na lamang doon sa mga kakilalang kababayan habang hinihintay ang amnesty. Dumating ang hinihintay na amnesty last year, masaya siya sa mga pagbabago ng kapalaran at simula na naman ng yugto ng buhay niya, ngayon siya ay may bagong baby na rin at nagkaayos na sila ng asawa nya na noon matagal nya na di nakapiling. Nakapagsimula na ng maliit na tindahan sa kanilang lugar. Kung may pagkakaton muli gusto nyang makabalik dito at makapagtrabaho naman sa company. Dahil siya ay nakapag-aral na rin doon sa atin ng mga short courses sa computer.

Sa mga ilang kabayang-TNT noon at maging sa kasalukuyan na ating hiningian ng kanilang saluobin at opinyon may ilan tayong nakuhan mga aral sa kanilang kalagayan. Sabi nila, parang sugal ang buhay pag wala kang visa, ang hirap ng tago-ng-tagong laging may kaba sa puso't isipan. Kawawa ka wala kang permihang trabaho mapupuntahan. Mababa ang tingin ng ibang kababayan. Minsan pagdududahan kapa kaysa sa unawain at tulungan. Pero talagang ganun ang buhay, kailangan kumapit sa tibay ng loob at tiwala sa Maykapal at di kumapit o umiwas sa kalagayan di tama na mapapahamak lang sa huli.

End of part 1 of 2

Ang Badjao

Ni AbdulQadir E. Laja

Marami sa atin ang namumuhay ng marangya, may mga mamahaling sasakyan at nakatira sa magagandang bahay na kumpleto ang mga kagamitan. Sa ibang dako naman, may mga pamilyang nakatira sa bangka lamang. Sila ay palutang lutang sa dagat at doon na naghahanap-buhay, nagsasaing, kumakain, natutulog, at pati mga

importanteng okasyon tulad ng kasal ay sa bangka na rin ginagawa.

Sila ang mga Badjao, o mga “Sea Gypsies”. Palipat-lipat ng lugar, nandoon sila kung saan matatagpuan ang maraming biyaya sa dagat. Ang Badjao ay isa sa mga tribong mapayapa, at madalas naglalayag sa mga baybayin ng Sulu Archipelago at Moro Gulf.

Dalawang klase na pamumuhay ang Badjao. Una, ang pagtayo ng komunidad sa dalampasigan. Ang kanilang bahay ay gawa sa kawayan, kahoy, nipa o dahon ng niyog. Ang bahay na ganito ay tinatawag natin na “house on stilts,” ang kalahati ng haligi (na pababa) ay nasa dagat. Gusto nilang tumira malapit sa siyudad, upang madali ang pagdala ng kanilang produkto sa palengke. Masaya man o malungkot ang kanilang araw, sila ay nakikisabay sa buhay-lunsod. Pangalawang klaseng pamumuhay, ang pananatili ng mga Badjao sa kanilang mga bangka, ito na ang kanilang tahanan. Sila ay tinatawag ng mga Malayo na “Orang-Laut (Taong-Dagat)”. Ang hanap-buhay nila ay ang panghuhuli ng isda, ka-ulang, ang pagsisid ng mga kabibe, talaba, halaan, tulya, latu at agal-agal (sea weeds). Pagkatapos ng trabaho, pumupunta ang mga Badjao sa dalampasigan,

na kung saan doon naman naninirahan ang mga Tausug at Samal. Dito, nagpapalitan sila ng produkto na galing sa dagat at mga pagkain naman na galing sa bukid, tulad ng kamote, mais, niyog, mangga, saging, lanzones, at iba pa.

Hindi tiyak kung saan galing ang ninuno ng Badjao. Ayon naman sa ibang mananalaysay, sila ay galing pa sa mga isla ng Indonesia, sila ay na-anod ng agos ng kapalaran, napadpad dito sa dagat ng Pilipinas. Ang ibang mga Badjao ay matatagpuan sa Sitangkai, Sibutu, Bongao, Siasi, Palawan, Jolo, Basilan, Zamboanga at Pagadian. Sa paghahanap-buhay, nandoon na ang Badjao sa General Santos, Davao, Surigao, Iligan,

Bohol, Cebu, Batangas, at maging sa Maynila. Ngayon, dahil matindi ang kompetisyon sa pagkuha ng yamang-dagat, mahirap na rin ang buhay para sa kanila. Ang kanilang mga anak ay hindi nag-aaral, madalas ang mga batang ito ay may dalalang Tambol at tulad ng ibang mga Badjao ay matatagpuan na sa lansangan at namamalimos na rin.

Mapansin sana ng mga taong may-kaya sa buhay ang mga maralita sa lipunan. Kung hindi man natin sila mabigyan ng kaunting materyal na bagay, mabigyan sana natin sila ng respeto. Kahit respeto, dahil sila rin ay mga kapatid natin bilang mga Tao. Sang-ayon sa Banal na Qur’an, 49:13, “O sangkatauhan! Aming nilikha kayo mula sa isang pares ng lalaki at babae, at Aming ginawa kayo sa maraming bansa at mga tribo upang mangakilala ninyo ang isa’t isa. Katotohanan, ang pinakamarangal sa inyo sa paningin ng Allah ay (yaong sumasampalataya) na may at-Taqwa (may pag-ibig at takot sa Diyos). Katotohanan, ang Allah ay Tigib ng kaalaman at Lubos na Nakababatid ng lahat ng bagay.”

ANG LUKEMYA, LIMPOMA, AT MIYELOMA LAST PART

ANO ANG LIMPOMA AT MIYELOMA?

Kung ang mga selula sa pamilya ng limpoyd ay nagsimulang lumago, lilipat ito sa ibang bahagi ng katawan, kasama na ang taymus, ang glandula ng limpa, at ang ibang mga tisyu. Kung ang mga selula sa mga bahaging ito ng katawan ay nanatiling mura, o hindi tumatanda, ang sakit na makukuha (kaugnay sa lukemya) ay tinatawag na malubhang limpoma (malignant lymphoma). Ang ilang limpoma, hindi katulad ng lukemya, ay maaaring manatili sa isang partikular na tisyu.

Ang limpoma ay maaaring mabagal lumaki o maging agresibo. Ang ilang bukol ng limpa glandula ay tinatawag na sakit Hodgkin (Hodgkin's disease) at ang iba naman ay tinatawag na hindi limpoma Hodgkin (non-Hodgkin's lymphoma). Isang natatanging uri ng malubhang limpoyd ay kasama ng 'magulang na' na panlaban sa sakit na lumilikha ng selula ng katawan at tinatawag na mga selula

plasma. Ang sakit ay tinatawag nang maramihang miyeloma (multiple myeloma).

ANO ANG SANHI NG MGA SAKIT NA ITO?

Ang mga sanhi ng lukemya, limpoma, miyeloma at ibang kaugnay na sakit sa dugo ay hindi pa tiyak. Ngunit, may ilang bagay na nakikita na nakakaapekto sa kanilang paglago.

Ang mga mapanganib na bagay na ito ay bahagi lamang ng sanhi ng sakit sa isang pasyente at napakaliit lamang na bahagi sa lahat ng kaso. Sa karamihan ng kaso, ang sanhi ay nananatiling hindi alam. Ang pagkakaroon ng isa o higit sa ganitong bagay ay hindi nagsasabi na kayo nga ay magkakaroon ng isa sa mga sakit na ito. Kung kayo ay nababahala tungkol sa alinman sa mga bagay na nabanggit, kausapin ang inyong doktor.

-End of Series

UPANG TAYO'Y MAGTAWANAN

(Kung natawa ka na noon, tawa na ulit ngayon...)

Ni Issa Mohammad Tragua
jokesko.blogspot.com
jorgetragua@yahoo.com

Dalawang
promdi sumakay
sa elevator
Gorio: magkano ibabayad
natin?
Andoy: tanga! Inosente! Bugok!
Stupid! Bat ka magbabayad eh
wala pa tayong tiket!
(from Maria Rebecca Aisha
Viray)

Ama: Hoy! Huwag kang babakla bakla
ha?

Anak: Hindi po Itay, pupunta nga ako
ng basketbolan eh!

Ama: Yan! Astig!

Anak: Inay? Nakita mo yung
POMPOMS ko?

Ina: Alin anak? Yung pink? Wink
(padala ni Maria Rebecca Aisha Viray)

Si Pedro nabunggo ang isang Kano:

Pedro: ay sori

Kano: sorry too

Pedro: sori 3

Kano: what are you sorry for?

Pedro: (kala mo bobo ako ha) sori 5

Kano: I think you are sick!

Pedro: hahahaha! Sick daw, seven sunod!

(from Maria Rebecca Aisha Viray)

JUAN: yakky ka pedro naghihilamos ka sa inuduro

PEDRO: bakit, malinis naman ang tubig ah?

JUAN: malinis ka, kaya nga yakky eh, kasi diyan ako umiinom tapos
hihilamusan mo lang! Kadiri ka talaga!

(from Marife Ablanque)

NANAY:

Oscar, bumili ka ng

isang tuyo kina Manang

Lusing

OSCAR: ayoko 'nay, di pa me tapos
mag-palipad ng saranggola

NANAY: uunahin mo pa yan? Bakit
nakakain ba yang saranggola mo?

OSCAR: eh bakit po inay, lumilipad ba
yang isdang tuyo na pinapabili nyo?

(from Marife Ablanque)

TEACHER: petong, 10
libro dagdagan ng 10
libro, ilan?

PETONG: 20 libro po
mam

TEACHER: good, e kung
100 libro dagdagan ng
100 libro, ilan?

PETONG: ang dali po
mam, 200 libro po

TEACHER: good, e 1000
libro dagdagan ng 1000
libro, ilan?

PETONG: mam ang
daming libro nyon, library
na yon.

(from Jonathan Habib
Villareal)

LOLO: apo mababaw ba itong
ilog

APO: opo lolo

LOLO: (tumalon) saklolo,
saklolo, Akala ko ba mababaw
itong ilog!??

APO: nakita ko po kasi kanina
mga itik nagsitawiran.

MISIS: Hudas ka! Lagi kang umuuwing lasing,
naaasar na tuloy ako sa mukha mo.

MISTER: Pero mahal, kung hindi ako lasing, ako
naman ang maaasar sa mukha mo.

(from Mailyn Sarah Rodriguez)

Nagbalikbayan ang mister ni Mona:

MONA: Honey, ang mga sigarilyo ba'y para sa kamag-anak natin

RAMON: Oo, hindi na ako naninigarilyo, nagbago na ako

MONA: itong mga alak sa kamag-anak rin natin?

RAMON: Oo, hindi na ako umiinom, nagbago na ako

MONA: Siguro itong make-up kits para sa akin

RAMON: Hoy bruha, para sa akin 'yan, di ba sabi ko nagbago na akwo.

(from Mailyn Sarah Rodriguez)

Nang mahuli si berto ng
Barangay dahil nagnakaw ng
hinog na papaya.

KAPITAN: sigemangako kana
sa may-ari na di mo na uulitin
para di ka na makulong

BERTO: di ko pa po
maipapangako, Kapitan, kasi
may isa pang malapit ng
mahinog.

(from Jonathan Habib
Villareal)

Fieldtrip ng KPCCenter Women Section
sa Kuwait Scientific Center.

CAMS | CENTRE FOR COMPUTER & MANAGEMENT STUDIES

Arabic Classes on
weekdays &
weekends

ARABIC COURSE FOR NON ARABS

- Beginner / Advance / Expert
- 12 levels
- 3 PARTS
- 12 weeks/1 Level

COMPUTER COURSE

- Introduction to Computers & Win XP, MS Word, MS Excel, MS Powerpoint, Internet & Email.
- MS Word & Excel (Advanced)
- MS Access

Weekdays &
weekend classes

HARDWARE COURSE

- Hardware & Maintenance Course
- Networking

Fee Concession
for less privileged

MANAGEMENT COURSE

- Personality Skill Development
- In Search of Job
- Secretarial Skills

Computer Course
offered only in Shadi

COMPUTER AIDED DESIGN COURSE

- AutoCAD
- 3D Studio Max

PROFESSIONAL CERTIFICATION COURSE

- Primavera
- MS Project
- SQL + Oracle
- Graphic Designing
- Web Designing

NEW BATCHES STARTING SOON - RUSH FOR REGISTRATION

For more information please contact (8:00 a.m. to 1:00 p.m.) and (4:30 p.m. to 8:00 p.m.) on following:

Tel: 2473658 - 2418934 - 2418917 Ext: 300 - 301

Address: Ahmed Al Jabir St., Near Warba Insurance Co, Intl' Islamic Organization Building, 3rd Floor, Sharq.